

Dierenkliniek Deventer (Colmschate),
Smeenk Hof 12, 7429 AX. Tel: 0570-653000
ma. tm vr. 8.00-18.00 uur za. 8.00-10.00 uur
www.dierenkliniekdeventer.nl

Deventer (centrum),
Hoge Hondstraat 115, 7413 CE Deventer
Tel: 0570-623433 ma. tm vr. 8.30-18.00 uur

Holten
Larenseweg 54, 7451 EN Holten
Tel. 0548-362835 ma. tm vr. 8.30-12.00 uur

STERKLINIEK
dierenartsen

nieuwsbrief

In deze uitgave o.a.:

■ De ziekte van Weil bij de hond

■ Darm uit balans: een lastig probleem!

■ Pijn is niet fijn

Door het oog van de naald

Het is inmiddels half december als u deze nieuwsbrief ontvangt en Sinterklaas is al weer per speedstoomboot vertrokken naar zijn woning, met tuin op het zuiden, in Madrid.

Toch gaan wij, met u, nog even terug naar afgelopen zomer, toen er op het asiel in Deventer een uitbraak van kattenziekte werd geconstateerd.

Al jaren is het zo dat op donderdag een van onze dierenartsen het asiel bezoekt om gedurende de ochtenduren alle nieuw binnengekomen dieren te inspecteren en ze dan te vaccineren tegen de nodige besmettelijke ziekten. Normaal blijft het bij het bezoek op donderdag, maar deze zomer was het op maandag een keer noodzakelijk om voor een aantal zeer zieke katten naar het asiel te gaan. Daar aangekomen bleek het niet alleen om zieke dieren te gaan maar waren ook een aantal jonge kittens reeds gestorven.

Bij onderzoek van de zieke dieren bleek het te gaan om een ernstige vorm van bloederige diarree en bleken de katten hoge koorts te hebben.

Ook waren er een aantal bij met ernstige vorm van uitdroging en ondertemperatuur. Gelukkig heeft onze collega Enne Kwant direct de ernst van de situatie ingeschat en nog diezelfde dag een gestorven dier ter onderzoek aangeboden bij de patholoog. De uitslag luidde dat het dier sterk verdacht werd van kattenziekte en de diagnose werd bevestigd door een sneltest op parvovirus die wij in de kliniek deden op ontlasting van een andere kat met dezelfde vorm van diarree.

De enige juiste beslissing was om het asiel voor alle bezoek en alle gevonden dieren te sluiten. Tegelijkertijd zijn uiteraard strenge hygiënische maatregelen genomen en alle nog niet gevaccineerde dieren gevaccineerd. Ook op de kliniek werden maatregelen genomen om verdachte dieren zo snel mogelijk te scheiden van de gezonde dieren. De eerste weken is nog een dertigtal katten gestorven aan de gevolgen van kattenziekte maar gelukkig lijkt het nu weer onder controle.

Voorzichtigheid blijft echter geboden, aangezien we weten dat parvovirus zeer resistent is en zeker

tot een jaar kan overleven in bv. water, grond, gras en andere materialen waar het op terecht gekomen is via ontlasting, urine, speeksel enz. Het is dan ook zaak om zoveel mogelijk katten bescherming te bieden middels vaccinatie aangezien het virus vele malen dodelijker is dan Mexicaanse griep en tot wel 90% dodelijke slachtoffers maakt onder de geïnfecteerde katten. Vaccinatie is mogelijk vanaf een leeftijd van 9 weken.

Hopelijk hebben Sinterklaas en zijn Pieten dit jaar niet teveel virus met hun voeten verslept over onze daken.

Voor de feestdagen:

- Denk eraan dat chocolade giftig is voor hond en kat boven een bepaalde dosering!
- Kerstversierselen kunnen interessant zijn om opgegeten te worden!

Miltumor bij de hond

Onze huisdieren worden gemiddeld steeds ouder door een betere voeding, medische verzorging en minder verkeersslachtoffers. Dit betekent dat we ook de medische aandoeningen zien veranderen qua soort en frequentie. Zo zien we tegenwoordig veel honden op gevorderde leeftijd met tumoren en artrose.

Gelukkig zijn er steeds meer medische technieken en medicijnen beschikbaar om deze dieren te helpen. In Utrecht wordt op dit moment gebouwd

aan een bunker waarin een bestralingseenheid voor dieren wordt geplaatst. Dit betekent dat de behandelingsmogelijkheden van tumoren enorm gaan toenemen. Nu moeten we bijvoorbeeld patiënten nog naar Zwitserland sturen voor speciale behandelingen op het gebied van bestraling. Deze bestraling is speciaal geschikt voor het bestralen na chirurgie of het aanpakken van tumoren die chirurgisch niet te behandelen zijn en enigszins oppervlakkig zijn gelegen.

Op gevorderde leeftijd zien we regelmatig milttumoren. In een vroeg stadium zijn deze zeer goed te behandelen, bijvoorbeeld door de milt te verwijderen. Helaas vertoont het dier geen klachten en komt de eigenaar er pas achter als de tumor gaat bloeden en de hond snel verzwakt. Misschien is het de overweging waard om oudere honden eens met een echo te bekijken, dit onderzoek is niet belastend en bij reuen kan meteen gekeken worden naar de prostaat. Het is nog even wennen hier en daar in de diergeneeskunde maar preventief onderzoek verdient wel degelijk een plaats. Ook kunt u zich voorstellen dat de financiële belasting voor de eigenaar veel hoger is bij spoedchirurgie in een laat stadium, u moet daarbij denken aan bedragen die de € 600,00 gemakkelijk kunnen overschrijden. Een goede verzekering dekt deze kosten.

Suikerziekte bij de kat

Ook suikerziekte bij de kat is een wat "modernere" aandoening. Net zoals bij de mens hebben ook katten te kampen met overgewicht. De moderne kat komt minder buiten en wordt in het algemeen rijkelijk voorzien van voedsel. De combinatie weinig

bewegen en veel voedsel leidt dan gemakkelijk tot overgewicht.

Suikerziekte kan in deze situaties makkelijker ontstaan en dat is de reden dat dierenartsen meer suikerziekte diagnostiseren bij de kat.

De eigenaar kan het vermageren (ondanks een goede eetlust) opmerken of het feit dat de kat meer gaat drinken en dus plassen. Net zoals bij de mens kan er goed met insuline behandeld worden en al vele eigenaren hebben leren "prikken" waarbij veelal wordt geoefend op een sinaasappel.

Indien de katten goed reageren kunnen ze nog jaren met de aandoening leven met een zeer goede levenskwaliteit. De kosten van de onderhoudsbehandeling na de diagnosestelling vallen op zich nog wel mee maar het is in de meeste gevallen wel een levenslange aandoening zodat een jarenlange behandeling uiteindelijk toch nog in de papieren kan lopen. Het eerste jaar bedragen de kosten inclusief diagnosestelling en instellen therapie zeker zo'n € 500,00. Suikerziekte wordt in principe wel gedekt door een ziektekostenverzekering.

STERKLINIEK
dierenartsen

Colofon

Redactie

Drs. I.E. van Alten, dierenarts

Drs. B.J. Carrière, dierenarts

E-mail: info@sterkliniek.nl

De nieuwsbrief verschijnt 3 keer per jaar en is een uitgave van Sterkliniek Dierenartsen.

Uit de (bebouwde) kom...

Mijn broer ging voor de tweede keer trouwen en had mij gevraagd om zijn ceremoniemeester te zijn. Daar kwam nog heel wat bij kijken; onder andere vier avondsessies met de zes (!) getuigen en de andere ceremoniemeester. Zo stond ook op deze dinsdagavond een voorbespreking in Amsterdam op het programma. Ik had een vrije middag en wist dus zeker dat ik op tijd in Amsterdam kon zijn. Toen werd ik gebeld door mijn collega: Sarah, een hond die normaal bij ons komt, was met de uitlaatservice onder een auto gekomen en was naar de dichtstbijzijnde dierenarts gegaan. Die had op een röntgenfoto een heup uit de kom gediagnosticeerd, maar het was hem vervolgens niet gelukt om de heup er weer in te krijgen. De eigenares belde ons dat ze nu de volgende dag naar een orthopedisch centrum moest waar de

heupkop eraf gezaagd zou worden. We besloten haar een tweede kans bij ons aan te bieden, net als mijn broer met zijn huwelijk. Ze kon echter pas om half zeven 's avonds. Ik schatte in dat ik, als het meeviel, toch nog op tijd in Amsterdam kon zijn. We brachten Sarah onder verdoving en gaven een ruggenprik. Vervolgens brachten we het achterbeen op spanning. Het was bloedheet. Het was zwaar. Het zweet gutste tussen mijn schouderbladen. De eerste poging mislukte. We gaven nog iets meer spierverslapping. De klok tikte genadeloos door. Ook de tweede poging faalde jammerlijk. Ik had met mezelf afgesproken het maar twee keer te proberen. We belden de eigenares om te zeggen dat het nog niet gelukt was en kwamen overeen nog één ultieme poging te doen. Sarah lag rustig te

slapen en liet haar achterpoot weer goed "oprekken". Na tien minuten rekken deden we de laatste poging en met een heerlijk geluid plopte de heup op zijn plaats! Het was gelukt; prachtig, fantastisch! Sarah hoefde haar achterpoot niet te laten opereren. We belden euforisch de eigenares, die meteen dolblij langskwam. Ik keek op de klok. Het was al half negen. Ik sprong in de auto en reed snel naar Amsterdam. Iets te snel. Flits! Ik reed net de bebouwde kom uit, maar zag de valselijk geparkeerde auto niet. De vette bekeuring kon ik op de schouw zetten tegen de heerlijke fles wijn die we van de eigenares hebben gekregen.

Drs. L. Kamps, Sterkliniek Dierenartsen Hillegom

Nieuws van Sterkliniek Dierenartsen

Sterkliniek Dierenartsen is een relatief kleine organisatie en kan daardoor snel inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Ook in de diergeneeskunde bestaan er mogelijkheden voor een elektronisch patiëntendossier. Hiermee kan de eigenaar overal waar internet beschikbaar is het dossier van zijn huisdier inzien en met behulp van een bijpassend pasje kan de eigenaar een derde persoon tijdelijk inzage geven. Makkelijk bij gezondheidsproblemen in de vakantie, bij bezoek aan een dienstdoend dierenarts of om nog eens rustig alles na te lezen over de gezondheid van je huisdier. Drie Sterklinieken starten binnenkort een testperiode, wij houden u op de hoogte.....

Verzeker uw hond of kat van de beste medische zorg met de Proteq Dier & Zorg Verzekering

De Proteq Dier en Zorg Verzekering is een ongevallen- en ziektekostenverzekering voor honden en katten.

Maak het meteen
in orde
www.proteq.nl

WINTER

Het winterseizoen wordt gekenmerkt door feestdagen zoals Kerstmis en de jaarwisseling. Deze dagen brengen specifieke problemen met zich mee waarvan enkele extra aandacht verdienen.

Vuurwerk

Voor veel jonge huisdieren is het de eerste jaarwisseling. Zorg ervoor dat de huisdieren binnenblijven rondom de jaarwisseling en "chippen" door uw dierenarts zorgt ervoor dat weggelopen dieren weer snel terecht zijn! We hebben zware verwondingen gezien bij honden die weggegooid vuurwerk gingen apporteren! Vraag uw Sterkliniek om informatie hoe u probleemgedrag tijdens vuurwerk kunt voorkomen of in veilige banen leiden.

Speelse katten en jonge honden

De kerstboom hangt vol met "leuk speelgoed" voor deze dieren. Vooral lametta (glimmende sliertjes) kunnen ernstige gevolgen hebben voor de darm bij inslikken.

Een feestelijk maal voor hond en kat?

Met de feestdagen eten de baasjes natuurlijk extra lekker. Dat lekkers levert restanten op zoals botjes en rolladenetjes. Botjes van wild en gevogelte zijn scherp en ruiken extra lekker voor met name de jonge hondenneus. De scherpe botjes zullen bij opname de darm perforeren en een operatie noodzakelijk maken. Het is daarom verstandig om de botjes direct weg te gooien. Veel katten vinden het heerlijk om op elastisch materiaal te kauwen en dat is nog aangenamer als het een rolladenetje is want dat is extra smakelijk. Bij het opeten is het resultaat een darmafsluiting dus meteen weggooiën om een operatie te voorkomen! Chocolade en soms rozijnen en krenten kunnen uw hond ernstig vergiften, dus bewaar dit lekkers op een veilige plek. Water waar een kerstboom of kerstroos in staat kan giftig worden; dek dit dus goed af.

Knagende konijnen

Tegenwoordig liggen huizen en tuinen rondom de Kerstdagen vol met allerlei elektriciteits snoeren. Loslopende konijnen vinden het leuk om hierop te knagen, laagspanning zal wat prikkelen maar aan de andere kant van de transformator loopt het anders af. Sluit ook het hok goed af buiten of zet het dier binnen om diefstal te voorkomen!

De ziekte van Weil bij de hond

De wetenschappelijke naam van de ziekte van Weil is leptospirose. Er zijn zeer veel verschillende typen van de bacterie *Leptospira*, die allemaal ziekte veroorzaken bij hun eigen gastheer, zoals bij de mens en de hond. Welke van de typen de hond of de mens besmetten hangt af van omstandigheden van hun leefgebied. Muisen, ratten, maar ook runderen en varkens dienen als reservoir voor de bacteriën. Ze scheiden de bacteriën uit met hun urine, maar worden niet ziek (met uitzondering van de koe) van een besmetting. De bacterie houdt van lauwe, weinig stromend water. De belangrijkste besmettingsbron voor honden is dan ook het zwemmen in water dat besmet is door rattenurine. Daarnaast kan de bacterie worden overgedragen door het likken aan elkaars geslachtsdelen of door het oplikken van urine. Maar ook het besnuffelen van een vochtige bodem, bijvoorbeeld modder, of een beet van een besmet knaagdier kunnen tot infectie leiden. Bij de hond kan de ziekte zeer acuut en bij te laat ingrijpen zelfs dodelijk verlopen. Dit is meestal het geval bij jonge en/of niet-gevaccineerde honden. Het verloop van de ziekte kan echter ook geleidelijker zijn waarbij chronische nierklachten en oogproblemen kunnen optreden. Met name de nieren, de lever en de bloedvaten raken beschadigd door de bacterie. Het hangt af van het type leptospira-bacterie welke symptomen ontstaan. Bij de acute gevallen treden binnen 3-7 dagen na infectie symptomen van sufheid, braken, diarree, geelzucht en bloedingen in de slijmvliezen en bloed bij de urine op. De behandeling van deze

patiënten is lastig omdat de antibiotica, die de bacterie moeten bestrijden, ook slecht zijn voor de (al beschadigde) lever en nieren. Wanneer een dier 'geneest', kan deze dan ook blijvende schade overhouden aan de nier- en leverfunctie. Mensen moeten zeer voorzichtig zijn met geïnfecteerde honden, omdat de ziekte van Weil ook besmettelijk is voor de mens. Na besmetting van de mens komen koorts en geelzucht voor. Uit het voorgaande wordt duidelijk dat het zeer belangrijk is om honden te beschermen tegen de ziekte van Weil. Dit kan gelukkig eenvoudig door middel van jaarlijkse vaccinaties. De entstoffen die bij honden worden toegepast, beschermen tegen de twee meest voorkomende typen van de bacterie. De inenting bij een jong dier, of een eerste inenting bij een ouder dier, levert alleen een goede en voldoende lange bescherming op als tweemaal met enkele weken tussentijd wordt gevaccineerd. Zeker bij een verhoogd risico (jachthonden, honden die graag te water gaan) is een derde inenting na een half jaar aan te bevelen. Om de weerstand op peil te houden is een jaarlijkse herhalingsvaccinatie nodig (bij jachthonden twee maal per jaar).

Darm uit balans: een lastig probleem!

Canikur® Pro biedt u een oplossing

Niet alleen bij mensen maar ook bij honden is een gezonde darmflora van groot belang.

In balans

Een gezonde darmflora bestaat grotendeels uit 'goede' bacteriën. Deze 'goede' bacteriën spelen een rol in de strijd tegen 'slechte' bacteriën in de darm. Een gezonde darmflora is dus in balans. Normaal is de darmwand bedekt met miljoenen kleine vlokken – darmvlokken. Deze vergroten het oppervlak voor opname van voedingsstoffen en water. Een gezonde darmflora ondersteunt de afweer in deze darmvlokken en helpt zo met de bescherming tegen ziekteverwekkers. De darmflora kan door allerlei oorzaken verstoord raken. Doordat de afweercapaciteit van darmvlokken tegen ziekteverwekkers dan vermindert, kan diarree ontstaan. Omgekeerd verstoort diarree de balans van de darmflora.

Zorg ervoor dat het niet zover komt

Canikur Pro is een pro- en prebiotisch voedings-supplement voor honden voor ondersteuning en onderhoud van de darmflora in perioden van stress, bij diarree, tijdens herstel, voedingswisselingen, spenen en behandelingen met antibiotica.

Canikur Pro

- Brengt balans: probiotische melkzuurbacteriën
- Bevordert: prebiotisch gistextract Bio-Mos®-C als voedingsstof voor de 'goede' bacteriën in de darmen¹
- Beschermt: montmorilloniet, een klei die allerlei ongewenste stoffen bindt.

Het is een smakelijke pasta die kan worden toegediend via de voeding of direct in de bek van de hond. Dankzij de handige doseerspuit (15 of 30 ml) en goede acceptatie is Canikur Pro ook ideaal om op reis mee te nemen.

Geef Canikur Pro vanaf de eerste tekenen van diarree totdat de klachten zijn verdwenen. Het kan bovendien preventief gegeven worden om de darmflora in balans te houden.

Tip: Antibiotica bestrijden bacteriën, maar doden soms zowel de goede als de slechte bacteriën van de darmflora. Ook bij gebruik van

antibiotica kan de darmflora worden ondersteund met Canikur Pro.

Bezoek uw dierenarts

Uw dierenarts kan uw hond onderzoeken en zonodig behandelen. In overleg met uw dierenarts kunt u met Canikur Pro de darmflora helpen om de diarree te bestrijden en de balans in de darmen te herstellen.

Bio-Mos® is een handelsmerk van Alltech, Inc.

Probeert uw hond u iets te vertellen?

Brengt balans
Bevordert
Beschermt

Ondersteunt en herstelt de darmbalans van de hond!

Canikur® Pro

NIEUW

- ... drie functionele ingrediënten: probioticum, prebioticum en montmorilloniet
- ... ondersteunt de darmflora in perioden van stress, bij diarree en tijdens herstel
- ... smakelijke pasta, dus gemakkelijk in gebruik
- ... ook handig voor op reis

Voor meer informatie:
Boehringer Ingelheim B.V. / Postbus 8031, 1802 AA Alkmaar / Nederland. 072-566 24 11 / Fax: 072-564 32 83
E-mail: www@nl.vet.boehringer-ingelheim.com | Internet: www.boehringer-ingelheim.nl

Pijn is niet fijn!

Veel honden in Nederland hebben continu pijn, zonder dat hun baasjes dat merken. Ze zien wel dat hun Max of Lara niet zo graag meer in de auto springt, of met moeite opstaat 's ochtends. "Maar ja, ze worden een dagje ouder," is dan vaak de gedachte, "logisch dat ze niet meer zo enthousiast zijn." Natuurlijk zijn oudere honden minder speels dan jonge honden. Veel oudere honden worden echter niet zozeer beperkt door hun leeftijd, maar doordat ze pijn hebben bij het bewegen.

Bij één op de vijf honden komt namelijk artrose voor.

Bewegen doet pijn als gevolg van artrose

Artrose is een pijnlijke ziekte waarbij het kraakbeen in de gewrichten steeds verder achteruit gaat. Er ontstaan littekens en beschadigingen in het gewricht. De oppervlaktes zijn niet mooi glad meer en daardoor doet bewegen pijn. Bij continu aanwezige, chronische pijn neemt de gevoeligheid voor pijn bovendien toe door veranderingen in het centrale zenuwstelsel. Hierdoor gaat de achteruitgang nog sneller. Het nare van artrose is dat het nooit meer overgaat en in de loop der jaren steeds erger wordt. Genezing is op dit moment niet mogelijk. Gelukkig zijn er wel een aantal maatregelen te nemen die de voortgang van artrose kunnen afremmen.

Het driestappenplan bij artrose

Artrose is niet te genezen. Door het combineren van verschillende maatregelen kan het wel afgeremd worden. Veel dierenartsen werken met speciale artroseprogramma's in hun praktijk. Deze programma's zijn opgebouwd uit drie elementen:

- 1. Pijnbestrijding en ontstekingsremming:** continue, ononderbroken pijnbestrijding is erg belangrijk bij artrose. Natuurlijk voor het welzijn van de hond, maar ook om te voorkomen dat de gevoeligheid voor pijn toeneemt en de aandoening onnodig snel verslechtert.
- 2. Gewichtscntrole:** bij te zware honden worden de gewrichten extra belast en verergert de artrose veel sneller dan bij honden met een goed gewicht.
- 3. Lichaamsbeweging op maat:** langdurige, onregelmatige e/o te grote inspanning is niet goed. Lopen aan de lijn is beter dan rennen achter een bal aan. Het beste is om dagelijks regelmatige, niet te lange periodes van activiteit af te wisselen met korte rustperiodes.

Nieuwe pijnstiller maakt het makkelijker

Sinds kort is er een nieuw diergeneesmiddel voor honden met artrose. Het is een langwerkend NSAID, ofwel een "Non Steroid Anti Inflammatory Drug". Dat is een middel dat zowel de ontsteking in het gewricht remt als de pijn bestrijdt. NSAID's bestaan al langer, bijvoorbeeld in de vorm van smakelijke tabletten die elke dag aan de hond gegeven worden. Deze nieuwe pijnstiller is ook een smakelijke tablet. Maar het bijzondere is dat deze tablet slechts één keer per maand gegeven hoeft te worden! Er is geen enkele andere pijnstiller waar dat voor geldt. Daarnaast is het werkingsmechanisme van dit middel iets anders. Het werkt nog gericht tegen de stoffen die in het lichaam een rol spelen bij het veroorzaken van pijn en ontsteking dan andere middelen. Dit nieuwe middel is uitsluitend verkrijgbaar bij de dierenarts. Vraag er eens naar, hij/zij kan u er meer over vertellen.

De diagnostische mogelijkheden in de diergeneeskunde zijn de laatste jaren sterk toegenomen. Met de komst van beeldvormende technieken zoals de MRI en de CT-scan kunnen zaken worden gediagnosticeerd die vroeger totaal onbekend waren. Een van de aandoeningen die we met de MRI (Magnetic Resonance Imaging) tegenwoordig kunnen vaststellen is **Syringomyelie**. Voorheen zaten dierenartsen met de handen in het haar bij een groep honden die een onbehandelbare pijn leken te vertonen. Zelfs zonder aanraking leken de dieren last te hebben van pijn aanvallen die niet altijd reageerden op medicatie. Een opvallend symptoom was dat de honden in de lucht gingen krabben, ook wel "luchtgitaar" spelen genoemd.

Met de MRI is vast komen te staan dat deze dieren de gevolgen ondervinden van holtevorming in het ruggenmerg. Hierdoor wordt met name de vochtregulatie in het centrale zenuwstelsel verstoord. Hoe de pijnen precies ontstaan is nog niet duidelijk. De aandoening komt vooral voor bij kleine rassen, met name bij de Cavalier King Charles Spaniel, bij de getroffen dieren vertoont 85% al voor het 5^e levensjaar symptomen! Ook bij andere rassen (Yorkshire Terrier, Malteser, Chihuahua, Dwergetckel, Mopshond, Boston Terrier is de aandoening al beschreven.

Het vermoeden bestaat dat de schedel bij deze rassen langzamerhand te klein is geworden om de benodigde ruimte te bieden voor het zenuwweefsel. De aandoening kan verslechteren in de tijd waardoor ook anderen problemen met het zenuwstelsel kunnen optreden. De aandoening is ook bekend bij de mens maar heeft daar een andere oorzaak. Op dit moment wordt bestudeerd of in sommige gevallen operaties voor verlichting kunnen zorgen. Al met al een hele nare aandoening maar de diagnose kan tegenwoordig gelukkig veel eerder gesteld worden en daardoor kan een gerichte behandeling eerder plaatsvinden.

Herkent u iets van bovenstaande bij uw hond? Praat er eens over met uw Sterkliniek dierenarts!